

Opinia
do ustawy o usługach płatniczych
(druk nr 1295)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa, jak wynika z uzasadnienia projektu (druk sejmowy nr 4217), ma na celu unormowanie sposobu świadczenia usług płatniczych oraz uregulowanie działalności polegającej na świadczeniu usług płatniczych w taki sposób, aby zapewniło to harmonizację świadczenia tych usług w całej Unii Europejskiej, w celu wypełnienia postanowień dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE. Celem dyrektywy jest budowa jednolitych ram prawnych dla usług płatniczych na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które przyczynią się do powstania dobrze funkcjonującego rynku płatności. Spodziewanym efektem uchwalenia ustawy o usługach płatniczych ma być wzmożona konkurencja na rynku usług płatniczych. Przewiduje się, że nowe regulacje pobudzą rozwój obrotu bezgotówkowego i spowodują zrównanie warunków wykonywania płatności krajowych i transgranicznych.

Ustawa określa warunki świadczenia usług płatniczych, w szczególności dotyczące przejrzystości postanowień umownych i wymogów w zakresie informowania o usługach płatniczych; prawa i obowiązki stron wynikające z umów o świadczenie usług płatniczych, a także zakres odpowiedzialności dostawców z tytułu wykonywania usług płatniczych oraz zasady prowadzenia działalności przez instytucje płatnicze i biura usług płatniczych, w tym za pośrednictwem agentów tych podmiotów, oraz zasady sprawowania nadzoru nad tymi podmiotami.

Katalog usług płatniczych, określony w art. 3 ustawy, obejmuje: przyjmowanie wpłat gotówki i dokonywanie wypłat gotówki z rachunku płatniczego, dokonywanie transakcji płatniczych, tj. przelewów, zleceń stałych, poleceń zapłaty, rozliczeń operacji instrumentami płatniczymi oraz dokonywanie przekazów pieniężnych, wykonywanie transakcji płatniczych, w których płatność przekazywana jest pośrednikowi między użytkownikiem zlecającym transakcję płatniczą a odbiorcą, w przypadku gdy transakcja płatnicza jest wykonana przy użyciu urządzenia telekomunikacyjnego, cyfrowego lub informatycznego.

Ustawa nie znajdzie zastosowania w szczególności do: transakcji płatniczych dokonywanych wyłącznie za pomocą gotówki, transakcji opartych na papierowych dokumentach płatniczych (np. czeki, weksle), usług świadczonych przez dostawców usług technicznych oraz w sytuacji, gdy zakres udziału świadczenia dostawcy jest szerszy niż samo pośrednictwo w płatności, usług wykonywanych wyłącznie z wykorzystaniem papierowych książeczek oszczędnościowych w przypadku jeżeli wszelkie transakcje są rejestrowane w tych książeczkach.

Przepisy ustawy dotyczą w szczególności działalności prowadzonej przez banki, podmioty, które powstaną na mocy niniejszej ustawy (instytucje płatnicze, biura usług płatniczych), agentów rozliczeniowych, integratorów płatności internetowych oraz przez podmioty, które specjalizują się w usługach przyjmowania płatności za rachunki oraz w usługach przekazywania płatności bez tworzenia rachunków rozliczeniowych.

Ustawa określa odmienne wymogi informacyjne dla pojedynczych transakcji płatniczych oraz dla umowy ramowej, przewidującej większą liczbę transakcji płatniczych. Z uwagi na większą powszechność umów ramowych wstępne informacje dotyczące takich umów będą rozbudowane oraz utrwalone na papierze lub innych trwałych nośnikach informacji. W przypadku pojedynczych transakcji płatniczych uznano za wystarczające nałożenie na dostawcę usług płatniczych obowiązku udzielania użytkownikowi wyłącznie najważniejszych informacji, bez konieczności przestrzegania formy pisemnej.

Ponadto ustawa reguluje prawa i obowiązki w zakresie dostarczania usług płatniczych i korzystania z nich, w tym zagadnienia związane z: autoryzacją transakcji płatniczych (zgoda płatnika na wykonanie transakcji płatniczej), zleceniami płatniczymi i kwotami transakcji płatniczych, a także czasem wykonywania transakcji płatniczej i datą waluty.

Ustawa określa także zasady podejmowania i prowadzenia działalności przez krajowe instytucje płatnicze, w tym na terytorium innego państwa członkowskiego UE albo EFTY – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, reguluje kwestie funduszy

własnych, gospodarki finansowej, a także obowiązków sprawozdawczych takich instytucji, zasady korzystania przez krajowe instytucje płatnicze z usług agentów w zakresie świadczenia usług płatniczych oraz powierzania wykonywania niektórych czynności operacyjnych innym podmiotom.

W ustawie sformułowano ponadto przepisy dotyczące nadzoru nad krajowymi instytucjami płatniczymi oraz ich oddziałami. Organem właściwym do sprawowania nadzoru będzie Komisja Nadzoru Finansowego. Czynności podejmowane w ramach nadzoru polegać mają w szczególności na: dokonywaniu oceny sytuacji finansowej krajowej instytucji płatniczej, badaniu jakości systemu zarządzania krajową instytucją płatniczą i badaniu prawidłowości działalności operacyjnej związanej ze świadczeniem usług płatniczych.

Podstawowe uprawnienia Komisji w ramach nadzoru obejmą możliwość żądania okresowego przekazywania przez krajową instytucję płatniczą określonych informacji i danych niezbędnych do oceny jej sytuacji finansowej, wydawania krajowej instytucji płatniczej zaleceń w zakresie m.in.: zapewnienia zgodności działalności takiej instytucji z przepisami ustawy, przestrzegania przez instytucję płatniczą wymogu posiadania odpowiedniego poziomu funduszy własnych, podejmowania środków koniecznych dla zapobieżenia naruszeniom interesów użytkowników. Komisja zostanie również uprawniona do wydawania rekomendacji dotyczących dobrych praktyk ostrożnego i stabilnego zarządzania krajowymi instytucjami płatniczymi.

Ustawa reguluje ponadto: zasady podejmowania i prowadzenia działalności przez biura usług płatniczych i warunki prowadzenia działalności w zakresie usług płatniczych przez kasy oszczędnościowo-kredytowe, sprawy związane z prowadzeniem rejestru krajowych instytucji płatniczych i innych dostawców, a także kwestie odpowiedzialności za wykonanie transakcji płatniczych, w tym odpowiedzialności cywilnej i karnej.

Opiniowana ustawa zmienia następujące ustawy: ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, ustawę z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe, ustawę z dnia 12 września

2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej z ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz ustawę z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych.

Spośród wielu dokonywanych przez ustawodawcę zmian w systemie wskazać można:

- nowelizację art. 47 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 158 noweli) umożliwiającą płatnikom dokonywanie wpłat składek ubezpieczeniowych również za pośrednictwem instytucji płatniczych i biur usług płatniczych,
- zmianę w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 160) poprzez uwzględnienie instytucji płatniczych i biur usług płatniczych w katalogu podmiotów zobowiązanych z tej ustawy, a także umożliwienie świadczenia usług polegających na przekazach dokonywanych na podstawie rachunków (faktur) z nadrukowanym kodem kreskowym,
- nowelizację ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (art. 161) poprzez: uzupełnienie katalogu podmiotów, które mogą uczestniczyć w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych o oddział instytucji kredytowej; zmianę definicji zagranicznego postępowania upadłościowego, aby nie pozostawiać wątpliwości, że zagraniczne postępowanie upadłościowe obejmuje także przypadki egzekucji, która nie musi być prowadzona w celu reorganizacji lub likwidacji; wprowadzenie obowiązku zdefiniowania zarówno momentu wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu krajowego, jak i momentu, od którego zlecenie takie nie może być odwołane zarówno przez podmioty prowadzące systemy krajowe na podstawie zgody, jak i przez podmioty, które takiej zgody na mocy ustawy uzyskiwać nie muszą; ustanowienie obowiązku powiadamiania przez NBP właściwych władz innych państw członkowskich o upadłości podmiotów będących uczestnikami systemów zagranicznych; stworzenie podstawy prawnej do uzyskiwania przez podmioty nadzorujące systemy płatności lub systemy rozrachunku papierów wartościowych informacji dotyczących funkcjonowania tych systemów; publikowanie listy uczestników systemów w formie elektronicznej na stronie internetowej NBP,

- zmianę ust. 1 w art. 25 ustawy – Prawo dewizowe (art. 162 pkt 2 noweli) polegającą na dodaniu krajowych instytucji płatniczych oraz oddziałów unijnych instytucji płatniczych do grona podmiotów uprawnionych do pośredniczenia w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju związanych z obrotem dewizowym, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro,
- zmiany w ustawie z dnia 12 września 2002 r. elektronicznych instrumentach płatniczych (art. 163 noweli) polegające na wskazaniu, że ustawa obejmuje swoim zakresem tylko sprawy regulujące status prawny wydawców pieniądza elektronicznego oraz sprawy związane z instytucją pieniądza elektronicznego; uchyleniu szeregu przepisów, które znalazły się w ustawie o usługach płatniczych; wprowadzeniu sankcji (grzywna w wysokości do 5 000 000 zł) za prowadzenie systemu autoryzacji i rozliczeń bez wymaganej zgody lub zgody na wprowadzenie zmian w zasadach prowadzenia systemu,
- nowelizację ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (art. 166 noweli) polegającą na rozszerzeniu ustawowo wyznaczonego zakresu nadzoru nad rynkiem finansowym prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego, rozszerzeniu uprawnień prokuratorskich Przewodniczącego Komisji w sprawach cywilnych, wynikających ze stosunków związanych z uczestnictwem w obrocie na rynku finansowym, albo dotyczących podmiotów wykonujących działalność na tym rynku w związku ze sprawowaniem nadzoru przez Komisję nad rynkiem finansowym obejmującym usługi płatnicze, jak też przysługujących Przewodniczącemu Komisji uprawnień pokrzywdzonego w postępowaniu karnym, w sprawach o przestępstwa określone w ustawie o usługach płatniczych.

Ustawa wejdzie w życie zasadniczo po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 159, który wprowadza zmiany w ustawie z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (przepis ten wejdzie w życie z dniem 18 grudnia 2011 r.) oraz art. 167, zmieniającego ustawę z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (przepis ten wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 96. posiedzeniu w dniu 15 lipca 2011 r. Projekt ustawy został przedłożony przez Rząd (druk sejmowy nr 4217). Był on przedmiotem prac sejmowej Komisji Finansów Publicznych.

Na etapie prac w Sejmie w szczególności: zmieniono przepis określający czym są fundusze własne krajowej instytucji płatniczej (art. 76 ust. 2), przesądzono, że za czyn, określony w art. 153 (niezachowanie w tajemnicy określonych informacji), w przypadku jeżeli sprawca działa nieumyślnie, grozi kara grzywny do 500 000 zł albo kara pozbawienia wolności albo obie kary łącznie (art. 153 ust.2), dodano przepis zmieniający ustawę z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (art. 167 noweli), zmodyfikowano datę wejścia w życie niektórych przepisów ustawy (projekt zakładał, iż ustawa wejdzie w życie w całości w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia.).

III. Uwagi szczegółowe

1) art. 5 ust. 5 – w przepisie tym wskazano, iż opiniowana ustawa nie narusza przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim. W związku z tym przepisem nasuwa się pytanie o jego wartość normatywną. Należy pamiętać, iż zgodnie z § 11 Zasad techniki prawodawczej w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych. Natomiast § 4 ust. 4 Zasad stanowi, iż w ustawie nie zamieszcza się przepisów nakazujących stosowanie innych aktów normatywnych. W analizowanym przypadku mamy do czynienia z sytuacją, w której ustawodawca informuje adresatów o tym, iż ci mają przestrzegać przepisów również innej ustawy. Jest to oczywiste i w związku z tym przepis ten należy uznać za zbędny. Przepisy określające wzajemne relacje pomiędzy ustawami formułować się powinno tylko wówczas jeżeli aktów tych (przepisów w nich zawartych) nie da się ze sobą pogodzić. Ponadto należy zwrócić uwagę, że 18 grudnia 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Kredycie konsumenckim, która uchyli ustawę wskazaną w analizowanym przepisie.

Propozycja poprawki:

w art. 5 skreśla się ust. 5;

2) art. 9 ust. 3 pkt 3 lit. b – w związku z tym przepisem nasuwa się pytanie, jak należy rozumieć sformułowanie "dostawcy, którzy nie mają wówczas prawa negocjować między sobą opłat w odniesieniu do systemu płatności". Czy brak możliwości negocjowania jest skutkiem udzielenia zezwolenia na uczestniczenie w systemie płatności innych dostawców, czy też warunkiem, jakie musi spełniać zezwolenie, aby do systemu płatności nie były stosowane przepisy art. 9. ust. 1 i 2. Przepis odpowiedzi na te pytania nie daje.

Mając na względzie jednoznaczność przepisu proponuje się przyjęcie jednej z niżej zaproponowanych poprawek.

Propozycja poprawek:

w art. 9:

a) w ust. 3 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

"b) udziela zezwolenia na uczestniczenie w systemie innym dostawcom, bez prawa negocjowania między nimi opłat w odniesieniu do systemu płatności."

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 w pkt 3 w lit. b, dostawcy mogą ustalić własny cennik w odniesieniu do płatników i odbiorców.";

albo

w art. 9:

c) w ust. 3 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

"b) udziela zezwolenia na uczestniczenie w systemie innym dostawcom."

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 w pkt 3 w lit. b, dostawcy nie mogą negocjować między sobą opłat w odniesieniu do systemu płatności, ale mogą ustalić własny cennik w odniesieniu do płatników i odbiorców.";

3) art. 11 ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia – poprawka redakcyjna.

Propozycja poprawki:

w art. 11 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz "obowiązani" zastępuje się wyrazem "obowiązane";

4) art. 12 ust. 1 pkt 2, art. 13, art. 50 ust. 1 i 2, art. 77 ust. 1 zdanie końcowe, art. 111 ust. 2 pkt 3, art. 112 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 oraz art. 149 – mając na względzie § 156 Zasad techniki prawodawczej, który określa zasady posługiwania się środkiem techniki prawodawczej jakim jest odesłanie, należy stwierdzić, iż w zakresie w jakim ustawodawca odsyła do bliżej nieokreślonych przepisów odrębnych (albo innych przepisów), wskazane przepisy są niezgodne z tymi zasadami. W przepisach tych należałoby wprost wskazać akty prawne, do których się odsyła.

- 5) art. 14 ust. 2 – proponuje się wyeliminowanie z przepisu fragmentu niemającego wartości normatywnej.

Propozycja poprawki:

w art. 14 w ust. 2 skreśla się wyrazy "na mocy odrębnych ustaw";

- 6) art. 15 ust. 1 – skarga wniesiona przez użytkownika podlegała będzie ocenie jej zasadności przez organ sprawujący nadzór. Oczywiście jest, iż użytkownik będzie ją składał wówczas jeżeli w jego przekonaniu dostawca nie działa zgodnie z obowiązującymi zasadami (obowiązującymi przepisami). W związku z tym proponuje się skreślić tę część przepisu, która nie ma żadnej nowości normatywnej.

Propozycja poprawki:

- w art. 15 w ust. 1 skreśla się wyrazy ", jeżeli działanie to w jego przekonaniu narusza przepisy prawa".

albo

- w art. 15 w ust. 1 skreśla się wyrazy "w jego przekonaniu".

- 7) art. 16 ust. 2 – w odniesieniu do tego przepisu należy sformułować analogiczne uwagi, jak sformułowane w pkt 1 i pkt 4 tej części opinii. Jeżeli na adresacie ciążyą wynikające z przepisów dodatkowe przedumowne obowiązki informacyjne, a opiniowana ustawa nie wyłącza ich w odniesieniu do usług płatniczych, a ponadto zakres informacji, których należy udzielić na podstawie innych przepisów nie jest sprzeczny z zakresem informacji przewidzianym w opiniowanej ustawie, adresaci będą obowiązani stosować się również do przepisów innych aktów normatywnych bez względu na to, czy ustawodawca im to w analizowanej ustawie nakaże, czy nie.

Propozycja poprawki:

w art. 16 skreśla się ust. 2;

- 8) art. 22 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 – w przepisach tych ustawodawca wskazuje, iż określone w nich informacje formułuje się w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez strony, nie naruszając art. 7 ustawy o języku polskim. W związku z tym nasuwa się pytanie, co należy rozumieć przez sformułowanie "nie naruszając". Czy wola ustawodawcy jest wyłączenie bezprawności czynu, jakim jest posługiwanie się w obrocie z udziałem konsumentów wyłącznie językiem obcym, a tym samym przyjęcie iż

posługujący się w obrocie nie będzie podlegał odpowiedzialności karnej w przypadku postępowania niezgodnego z dyspozycją art. 7, czy też wyłączenie stosowania tego artykułu w odniesieniu do informacji dostarczanych na podstawie art. 22 i art. 26 opiniowanej ustawy. Ponadto należałoby się zastanowić, czy przepisy te nie powinny odnosić się również do art. 8 ustawy o języku polskim, w przypadku jeśli udostępniane informacje mogłyby być uznane za dokument (art. 8 ust. 1 stanowi, iż dokumenty w zakresie, o którym mowa w art. 7, w tym w szczególności umowy z udziałem konsumentów i umowy z zakresu prawa pracy, sporządza się w języku polskim; naruszenie tego przepisu skutkować może odpowiedzialnością karną z art. 15 ust. 2 ustawy o języku polskim);

9) art. 25 pkt 1 i 3, art. 31 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 32 ust. 1 pkt 1 – ustawodawca uzależnia zastosowanie pewnych elementów dyspozycji norm prawnych sformułowanych w wymienionych przepisach od zaistnienia "stosowanego przypadku". Mając na względzie precyzję języka prawnego, w szczególności nakaz określoności przepisów nakładających obowiązki, nasuwa się pytanie co należy rozumieć pod tym pojęciem? Czy adresat nie będzie miał żadnych wątpliwości kiedy przepisy te należy stosować oraz będzie miał świadomość zaistnienia stosownego przypadku?

10) art. 27 pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia – zapewne wolą ustawodawcy było, aby przepis stanowił o adresie siedziby **albo** głównego miejsca wykonywania działalności.

Propozycja poprawki:

w art. 27 w pkt 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy "siedziby głównego" zastępuje się wyrazami "siedziby albo głównego";

11) art. 27 pkt 1 lit. b – w przepisie tym należy skreślić odesłanie do dyrektywy 2007/64/WE ponieważ może ono sugerować, iż podstawą wpisu do rejestru jest przepis tej dyrektywy, a nie właściwy przepis państwa członkowskiego.

Propozycja poprawki:

w art. 27 w pkt 1 w lit. b skreśla się wyrazy ", zgodnie z art. 13 dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE (Dz. Urz. UE L 319 z 05.12.2007, str. 1, z późn. zm.);";

12) art. 27 pkt 5 lit. d – w związku z tym, że w art. 46 ust. 2 mowa jest o odpowiedzialności płatnika, a nie dostawcy proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 27 w pkt 5 w lit. d skreśla się wyrazy "i 2";

13) art. 27 pkt 7 – zestawiając analizowany przepis z art. 15 wydaje się, iż powinien on stanowić o procedurach rozstrzygania sporów, a nie procedurach odszkodowawczych.

Propozycja poprawki:

w art. 27 w pkt 7:

- a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz "odszkodowawczych" zastępuje się wyrazami "rozstrzygania sporów",
- b) w lit. b po wyrazie "skarg" dodaje się wyrazy ", o których mowa w art. 15,", wyraz "odszkodowawczych" zastępuje się wyrazami "rozstrzygania sporów" oraz skreśla się wyrazy "zgodnie z art. 15";

14) art. 41 ust. 4 oraz 43 ust. 1 pkt 3 – art. 43 ust. 1 pkt 3 sugeruje, iż w art. 41 ust. 4 mowa jest o wniosku o odblokowanie albo zastąpienie zablokowanego instrumentu płatniczego nowym, w sytuacji gdy art. 41 ust. 4 mówi wyłącznie o przesłankach, które muszą być spełnione, aby dostawca mógł odblokować albo zastąpić nowym zablokowany instrument płatniczy. W związku z tym należałoby skorelować ze sobą te przepisy.

Propozycja poprawki:

w art. 41 w ust. 4 po wyrazie "Dostawca" dodaje się wyrazy "na wniosek użytkownika";

15) art. 42 ust. 1 pkt 2 oraz art. 46 ust. 2 pkt 2 – w przepisach tych mówi się o "sprzeniewierzeniu instrumentu płatniczego", czy chodzi tutaj o czyn z art. 284 § 2 Kodeksu karnego (kwalifikowany typ przywłaszczenia)? Jeśli tak należałoby posłużyć się w ustawie terminologią kodeksową i mówić o przywłaszczeniu.

Propozycja poprawki:

w art. 42 w ust. 1 pkt 2 oraz w art. 46 w ust. 2 w pkt 2 wyraz "sprzeniewierzenia" zastępuje się wyrazem "przywłaszczenia";

16) art. 43 ust. 2 – wskazany przepis nie ma żadnej wartości normatywnej i w związku z tym należy go skreślić.

Propozycja poprawki:

w art. 43 skreśla się ust. 2

17) art. 44 ust. 2 - w związku z tym przepisem nasuwa się pytanie, czy w przypadku niewykonanych transakcji płatniczych dochodzi do obciążenia rachunku płatniczego (zob. 44 ust. 3)? Poza tym w przepisie tym, inaczej niż to jest w ust. 1, 3 i 4 tego artykułu, mówi się o usłudze, a nie transakcji płatniczej.

Propozycja poprawek:

- w art. 44 w ust. 2 po wyrazie "płatniczego" dodaje się wyrazy "albo od dnia, w którym transakcja miała być wykonana";
- w art. 44 w ust. 2 wyraz "usług" zastępuje się wyrazami "transakcji";

18) art. 64 ust. 1 pkt 1 – w opiniowanym akcie ustawodawca posługuje się pojęciem kapitału założycielskiego. Dotychczas ustawodawca odnosił to pojęcie wyłącznie do banków i domów maklerskich, w związku z tym nasuwają się: pytanie o treść tego pojęcia i jego relację np. z pojęciem kapitału zakładowego w odniesieniu do spółek oraz wątpliwość, jak zastosować wskazany przepis w odniesieniu do spółdzielni?

19) art. 64 ust. 1 pkt 4 – zestawiając ten przepis z art. 61 ust. 1 pkt 7 wskazana wydaje się niżej sformułowana poprawka.

Propozycja poprawki:

w art. 64 w ust. 1 w pkt 4 po wyrazie "rozwiązania" dodaje się wyrazy "organizacyjne";

20) art. 69 ust. 1 pkt 7 i 8 – czy zgodne z wolą ustawodawcy jest, aby zezwolenie mogło być cofnięte w przypadku potencjalnego zagrożenia sytuacjami, o których mowa w pkt 7 i 8, a nie dopiero w przypadku ich zaistnienia?

21) art. 74 ust. 1 pkt 2 – oczywiste jest, iż podmiot, który zamierza prowadzić system płatności musi przestrzegać obowiązujących przepisów w tym zakresie (w szczególności musi otrzymać zgodę właściwego organu na ich prowadzenie). Opiniowana ustawa nie wyłącza stosowania przepisów ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami. Nie można też zapominać o § 156 Zasad techniki prawodawczej, który określa zasady formułowania odesłań w akcie normatywnym.

Propozycja poprawki:

w art. 74 w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem wymogów określonych w przepisach odrębnych, w szczególności dotyczących uzyskiwania zgody właściwego organu na ich prowadzenie";

22) art. 81 – uwzględniając art. 2 pkt 12 proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 81 wyraz "przepisami" zastępuje się wyrazem "ustawą";

23) art. 84 ust. 2 – zestawiając wskazany przepis np. z art. 86 ust. 1 oraz uwzględniając art. 74 Kodeksu cywilnego proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 84 wyrazy "na piśmie" zastępuje się wyrazami "w formie pisemnej";

24) art. 92 ust. 1 – mając na względzie wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, dobrą praktykę legislacyjną oraz poglądy doktryny proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

w art. 92 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy "powinno zawierać" zastępuje się wyrazem "zawiera";

25) art. 99 ust. 2 pkt 3 – w przepisie tym wskazano, że celem nadzoru jest ochrona interesów użytkowników, w szczególności przez realizację celów określonych w pkt 1 i 2 tego ustępu. Wskazanie w jaki sposób ma być chroniony interes użytkowników jest niepotrzebne. Oczywiście jest bowiem, iż nie można mówić o skutecznej ochronie interesów użytkowników w przypadku jeżeli nie zostanie zagwarantowane bezpieczeństwo finansowe krajowych instytucji finansowych oraz działanie tych podmiotów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Propozycja poprawki:

w art. 99 w ust. 2 w pkt 3 skreśla się wyrazy ", w szczególności przez realizację celów określonych w pkt 1 i 2";

26) art. 113 ust. 5 – korelując sposób sformułowania odesłania do przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ze sposobem, w jaki ustawodawca odsyła do innych ustaw oraz kierując się § 156 Zasad techniki prawodawczej proponuje się przyjęcie poniższych poprawek.

Propozycja poprawek:

- w art. 113 w ust. 5 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r." oraz po wyrazie "administracji" dodaje się wyrazy "(Dz. U. z 2005 r, Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji"";
- w art. 114 w ust. 4, w art. 116 w ust. 2 i w art. 130 w ust. 2 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy";
- w art. 163 w pkt 19, w art. 44 w ust. 4 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r." oraz po wyrazie "administracji" dodaje się wyrazy "(Dz. U. z 2005 r, Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.)";

27) art. 114 ust. 3 – z przepisu tego można wnosić, iż opłaty, o których mowa w art. 114 ust. 1, pochodzące od instytucji płatniczych trafiają do jednej puli i suma opłat od wszystkich instytucji pomniejsza łączną kwotę należnych od tych instytucji wpłat na pokrycie kosztów nadzoru. Jeżeli wolą ustawodawcy jest, aby opłaty pochodzące od konkretnej instytucji pomniejszały należne od tej instytucji wpłaty na pokrycie kosztów nadzoru należałoby przyjąć niżej zaproponowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 114 w ust. 3 wyrazy "instytucje płatnicze" zastępuje się wyrazami "instytucję płatniczą" oraz wyraz "tych" zastępuje się wyrazem "tej";

28) art. 115 pkt 3 – w przepisie upoważniającym ustawodawca deleguje do rozporządzenia określenie warunków uiszczania opłat, o których mowa w art. 114. W związku z tym nasuwają się pytania: o jakie warunki w tym przypadku chodzi (techniczne czy merytoryczne) oraz, czy Prezes Rady Ministrów będzie w stanie zrealizować ten fragment upoważnienia (zakresu spraw)?

29) art. 122 ust. 1 pkt 1 lit. c – zgodnie z art. 188 ust. 1 biuro usług płatniczych będzie mogła prowadzić również osoba fizyczna. Niemniej we wniosku o dokonanie wpisu biura usług płatniczych do rejestru podawać się będzie wyłącznie adres siedziby wnioskodawcy.

Zakładając, iż z wnioskiem wystąpi osoba fizyczna należy stwierdzić, iż nie będzie ona w stanie zrealizować tego fragmentu normy. W myśl Kodeksu Cywilnego osoba fizyczna nie ma siedziby tylko miejsce zamieszkania. W związku z tym przepis ten należałoby rozszerzyć o dane, które może podać osoba fizyczna. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej w art. 25 w ust. 1 w pkt 5 przewiduje, że Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej obejmuje m.in.: oznaczenie miejsca zamieszkania i adresu, adres do doręczeń przedsiębiorcy oraz adres, pod którym jest wykonywana działalność gospodarcza, a jeżeli przedsiębiorca wykonuje działalność poza miejscem zamieszkania - adres głównego miejsca wykonywania działalności i oddziału, jeżeli został utworzony. Przepis art. 49 tej ustawy w odniesieniu do wniosku o udzielenie koncesji przewiduje, że we wniosku podaje się m.in. oznaczenie siedziby przedsiębiorcy i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu oraz adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej. Konsekwentnie należałoby zmienić art. 136 w zakresie informacji podlegających ujawnieniu w rejestrze. Sformułowanie poprawki będzie możliwe po ustaleniu w tym zakresie intencji ustawodawcy. Analizie pod tym kątem powinny być poddane również inne przepisy ustawy (art. 27 pkt 1, art. 85 ust. 2 pkt 2, art. 92 ust. 2 pkt 2);

30) art. 126 ust. 1 pkt 1 lit. a – w związku ze sposobem sformułowania tego przepisu nasuwa się pytanie, czy przekroczenie poziomu, o którym mowa w przepisie, należy rozumieć jako przekroczenie poziomu 500 000 euro, czy też przekroczenie poziomu o 500 000 euro? Zakładając, iż wolą ustawodawcy jest pierwsza z interpretacji, w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych należałoby przyjąć niżej sformułowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 126 w ust. 1 w pkt 1:

- a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie "poziomu" dodaje się wyrazy "500 000 euro",
- b) w lit. a i b skreśla się wyrazy "w wysokości 500 000 euro";

31) art. 133 ust. 1 – biorąc pod uwagę, iż skrót pojęcia "rejestr krajowych instytucji płatniczych i innych dostawców" wprowadzony został w art. 4 ust. 3 należałoby przyjąć niżej zaproponowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 133 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. KNF prowadzi rejestr w systemie teleinformatycznym."

- 32) art. 157 pkt 1 w lit. b, lit. f – proponuje się wyeliminować z przepisu część niemającą wartości normatywnej.

Propozycja poprawki:

w art. 157 w pkt 1 w lit. b, w lit. f skreśla się wyrazy "w zakresie nieuregulowanym w innych ustawach";

- 33) art. 161 pkt 2, art. 4 – w ust. 1 art. 4 mówi się o uczestniku systemu natomiast w ust. 2 o uczestniku systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych. Dążąc do zapewnienia konsekwencji terminologicznej w obrębie artykułu proponuje się przyjęcie niej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 161 w pkt 2, w art. 4 w ust. 1 po wyrazie "systemu" dodaje się wyrazy "płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych";

- 34) art. 161 pkt 6 lit. b, ust. 3b – w związku z brzmieniem tego przepisu nasuwa się pytanie, czy należy go odnosić tylko do systemu płatności, czy także systemu rozrachunku papierów wartościowych. W przepisie tym mówi się bowiem o zgodzie na prowadzenie systemu. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, zgoda jest wyrażana na prowadzenie systemu płatności. Prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych wymaga zezwolenie KNF. Zakładając, że wolą ustawodawcy jest, aby przepis dotyczył również systemu rozrachunku papierów wartościowych proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 161 w pkt 6 w lit. b, w ust. 3b po wyrazie "zgoda" dodaje się wyrazy "albo zezwolenie";

- 35) art. 161 pkt 7, ust. 4 – w związku z tym, iż art. 17 ust. 2 ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych

oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami ma tylko 6 punktów wskazana byłaby poniższa poprawka.

Propozycja poprawki:

w art. 161 w pkt 6, w ust. 4 skreśla się wyrazy "pkt 1-6";

36) art. 163 pkt 18, art. 39 – poprawka ujednocniająca terminologię ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 163:

- a) w pkt 18, w art. 39 po wyrazie "ustawy" dodaje się wyrazy "z dnia ...";
- b) w pkt 20, w art. 45:
 - w pkt 2 wyrazy "ustawie o usługach płatniczych" zastępuje się wyrazami "tej ustawie",
 - w pkt 4 po wyrazach "pkt 2-6 ustawy" dodaje się wyrazy "z dnia ..." oraz wyrazy "ustawy o usługach płatniczych" zastępuje się wyrazami "tej ustawy";

37) art. 163 pkt 19, art. 44 ust. 1 pkt 1– z przepisu tego wynika, iż KNF może nałożyć na członka zarządu instytucji pieniądza elektronicznego karę pieniężną bez względu na to czy członek był odpowiedzialny za stwierdzone nieprawidłowości czy też nie (kara nie będzie mogła być wyższa niż trzykrotne miesięczne wynagrodzenie brutto członka zarządu odpowiedzialnego za stwierdzone prawidłowości). Analogiczna uwaga dotyczy nowelizowanego art. 44 ust. 2 pkt 1 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych. Ustawodawca odszedł tym samym od filozofii karania przyjętej w art. 105 opiniowanej ustawy. W świetle rozwiązań przyjętych w tym artykule karę nakłada się na osobę zarządzającą bezpośrednio odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości. Wobec powyższego nasuwa się wątpliwość, czy takie rozwiązanie jest zgodne z wolą ustawodawcy?

38) art. 163 pkt 20, art. 45 – z jednej strony sformułowanie użyte we wprowadzeniu do wyliczenia wskazuje, iż mamy do czynienia z zamkniętym katalogiem działań, które może podejmować instytucja pieniądza elektronicznego, z drugiej zaś w pkt 5 tego artykułu prawodawca otwiera ten katalog. Niżej zaproponowano poprawkę, która wyeliminuje tę wewnętrzną sprzeczność. Ponadto w pkt 5 zbędnie wskazano, iż instytucja pieniądza elektronicznego prowadząc inną działalność gospodarczą ma obowiązek przestrzegać inne przepisy prawa. Jest to oczywiste.

Propozycja poprawek:

- w art. 163 w pkt 20, w art. 45 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyraz "wyłącznie";
- art. 163 w pkt 20, w art. 45 w pkt 5 skreśla się wyrazy ", z uwzględnieniem innych przepisów prawa krajowego i wspólnotowego";

39) art. 166 pkt 6 lit. a, lit. zb – aktualnie lit. zb brzmi: "zastosowania środków, o których mowa w art. 141a ust. 2 i 3 ustawy - Prawo bankowe,". Dokonywana nowelizacja nie dokonuje więc żadnej zmiany merytorycznej w tym przepisie i w takim kształcie jest zbędna. Wydaje się jednak, że wolą ustawodawcy było odesłanie w zmienianej lit. zb dodatkowo do art. 141a ust. 2a. Ponadto niepotrzebnie ustawodawca dodał do przepisu datę ustawy – Prawo bankowe. Zabieg ten nie uwzględnia brzmienia innych liter w art. 12 ust. 2 pkt 1.

Propozycja poprawki:

w art. 166 w pkt 6 w lit. a, lit. zb otrzymuje brzmienie:

"zb) zastosowania środków, o których mowa w art. 141a ust. 2 – 3 ustawy – Prawo bankowe,";

40) art. 166 pkt 6 lit. b, pkt 6 lit. b – w związku z tym przepisem nasuwa się wątpliwość, czy nie powinien on odsyłać również do art. 129 ust. 6 ustawy o usługach płatniczych, który także stanowi o karze?

Propozycja poprawki:

w art. 166 w pkt 6 w lit. b, w pkt 6 w lit. b wyrazy "ust. 5 i 7" zastępuje się wyrazami "5-7";

41) art. 177 wprowadzenie do wyliczenia – w związku tym, iż przepis odnosi się zarówno do systemów płatności, jak i systemów rozrachunku papierów wartościowych, należałoby rozważyć niżej sformułowaną poprawkę. W przypadku systemów rozrachunku papierów wartościowych nie powinno się mówić o zgodzie, ale ewentualnie o zezwoleniu.

Propozycja poprawki:

w art. 177 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie "zgoda" dodaje się wyrazy "albo zezwolenie".